

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 Ps 022732 22 Pž
Tuzla, 14.06.2023. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Aide Škripić, kao predsjednika vijeća, Sabire Baraković i Alme Mujčinović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: 1. Udruženje poljoprivrednika „Žito“, Odžak, Maršala Tita bb. i 2. Općine Odžak, koje zastupa punomoćnik Nada Milić, advokat iz Gradačca, a drugotuženog i Općinsko pravobranilaštvo Odžak, protiv tuženih: 1. Županije Posavske, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, ulica Jug I, Zaobilaznica bb, koju zastupa Županijsko pravobranilaštvo Odžak i 2. „Poljoprivrednik“ d.o.o. Odžak, Poslovni centar Stadion bb, koga zastupa punomoćnik Goran Blagojević, advokat iz Šamca, radi utvrđenja ništavosti, v.sp. 55.000,00 KM, odlučujući o žalbama tuženih, izjavljenih protiv presude Općinskog suda u Orašju broj 25 0 Ps 053415 21 Ps od 07.03.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.06.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Žalbe se uvažavaju, prvostepena presuda preinačava u stavu I i II izreke, tako da se tužitelji u cijelosti odbijaju sa tužbenim zahtjevom, te se tužitelji obavezuju da tuženim naknade troškove postupka i to: tuženoj Županiji Posavskoj troškove prvostepenog postupka u iznosu od po 3.105,50 KM, i troškove žalbenog postupka u iznosu od po 500,03 KM, a tuženom „Poljoprivredniku“ d.o.o. Odžak troškove prvostepenog postupka u iznosu od po 3.028,00 KM i troškove žalbenog postupka u iznosu od po 540,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude, dok se tuženi odbijaju sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova prvostepenog postupka, a drugotuženi i sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom I izreke prvostepene presude, usvojen je tužbeni zahtjev tužitelja pa je utvrđeno da je ništav Anex III Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta broj 08-01-435/10 od 30.11.2010. godine, koji je zaključen dana 29.03.2021. godine između Vlade Županije Posavske,

Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao zakupodavca, i „Poljoprivrednik“ d.o.o. Odžak, kao zakupoprimca.

Stavom II izreke prvostepene presude, obavezani su tuženi da na ime parničnih troškova isplate: prvotužitelju Udruženju poljoprivrednika „Žito“ iz Odžaka (u daljem tekstu: prvotužitelj) iznos od 2.982,00 KM, a drugotužitelju Općini Odžak (u daljem tekstu: drugotužitelj) iznos od 5.202,00 KM, sve u roku od 30 dana prijema prijepisa presude.

Stavom III izreke prvostepene presude, sa viškom zahtjeva za naknadu parničnih troškova, preko dosuđenih iznosa, tužitelji su odbijeni.

Protiv prvostepene presude, u dosuđujućem dijelu u stavu I i II izreke, posebnim žalbama žale se tuženi, zbog svih razloga iz člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03; 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP), s prijedlogom prvotužene Županije Posavske (u daljem tekstu: prvotužena) da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili da se pobijana presuda preinači i odbiju tužbeni zahtjevi tužitelja i isti obavežu na plaćanje prvotuženoj parničnih troškova, kao i troškova za sastav žalbe u iznosu od 1.000,06 KM, te prijedlogom drugotuženog „Poljoprivrednik“ d.o.o. Odžak (u daljem tekstu: drugotuženi) da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači i odbiju tužbeni zahtjevi tužitelja i isti obavežu na solidarno plaćanje drugotuženom troškova parničnog postupka pred prvostepenim sudom u iznosu od 13.381,50 KM, kao i troškova za sastav žalbe u iznosu od 1.800,00 KM, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbe tužitelji su osporili žalbene navode i predložili da se žalbe odbiju kao neosnovane i prvostepena presuda potvrdi.

Žalbe su osnovane.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za utvrđivanje ništavosti Aneksa III od 29.03.2021. godine zaključen na ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta broj 08-01-435/10 od 30.11.2010. godine, bliže opisanog u stavu I izreke prvostepene presude.

Tokom postupka pred prvostepenim sudom u relevantnom je utvrđeno:

-da je nakon provedene konkursne procedure dana 30.11.2010. godine zaključen ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta broj 08-01-453/10 između Vlade Županije Posavske, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao zakupodavca i „Poljoprivrednik“ d.o.o.

Odžak kao zakupoprimac, kojim je drugotuženom dato u zakup poljoprivredno zemljište u vlasništvu države ukupne površine 512,91 hektar na području Općine Odžak na period od 10 ekonomskih godina počev od 2010. godine do skidanja usjeva 2020. godine uz naknadu od 52.650,00 KM za jednu ekonomsku godinu zakupa;

-da je dana 25.03.2021. godine vlada prvotužene donijela zaključak kojim je dala saglasnost Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da sa zakupoprimcem „Poljoprivrednik“ d.o.o. Odžak zaključi Aneks ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta kojim bi se produžio rok trajanja zakupa do skidanja proljetnih usjeva 2021. godine, a najkasnije do 15.10.2021. godine, te je istim zaključkom određeno da zakupoprimac za produženi rok trajanja zakupa je dužan uplatiti zakupninu u visini od 50.722,04 KM, i ujedno je pozvana Općina Odžak da hitno pripremi i provede proceduru dodjele u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak, a koje je bilo predmet zakupa po osnovu ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta, kao i preostalog slobodnog zemljišta shodno Programu gospodarenja poljoprivrednim zemljištem kako bi novi zakupoprincipi bili uvedeni u zakup od 16.10.2021. godine;

-da je dana 29.03.2021. godine Vlada prvotužene, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, sa drugotuženim zaključila Aneks III ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta iz 2010. godine, kojim je određeno da se navedeni ugovor o zakupu iz 2010. godine produžava do skidanja proljetnih usjeva 2021. godine, a najkasnije do 15.10.2021. godine uz obavezu zakupoprimca da na ime zakupa uplati iznos od 50.722,04 KM;

-da je Općinsko vijeće Općine Odžak dana 13.04.2021. godine donijelo odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak kojom je utvrdilo uslove, način i postupak raspisivanja javnog poziva za dodjelu u zakup poljoprivrednog zemljišta koje je obuhvaćeno Programom gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države broj 01-01-223/20 od 19.08.2020. godine na koji program je Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva prvotužene dalo svoju saglasnost aktom broj 08-04-20-128-13/20 od 25.08.2020. godine;

-da je aktom broj 01-02-1510/21 od 13.04.2021. godine načelnica Općine Odžak od nadležnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva zatražila saglasnost na Odluku o raspisivanju javnog poziva, a zatim je aktom broj 01-02-1510/21 od 17.05.2021. godine urgirala dostavljanje tražene saglasnost u što kraćem roku;

-da je aktom Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva prvotužene broj 08-03-20-90-2/21 od 27.05.2021. godine utvrđeno da je nadležno Ministarstvo odbilo izdati traženu saglasnost sa navodima da je odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta potrebno izmijeniti i dopuniti, te je uz taj akt Općini Odžak dostavljen prijedlog izmjena; te

-da je aktom načelnice Općine Odžak broj 01-02-1689/21 od 16.06.2021. godine ponovno zatražena saglasnost od nadležnog Ministarstva na Odluku o raspisivanju javnog poziva pri čemu su osporene primjedbe i prijedlozi izmjene dopune odluke koje je sugerisalo nadležno Ministarstvo.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da, iako tužitelji nisu ugovorne stranke predmetnog Aneksa III na ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta, oba tužitelja imaju pravni interes da zahtijevaju deklaratornu zaštitu, odnosno utvrđenje da je predmetni Aneks III ništav, i da su time oni aktivno legitimisani na podnošenje predmetne tužbe, sa obrazloženjem da će tuženi zaključenim Aneksom III ugovora, kojim je produžen rok trajanja zakupa do skidanja proljetnih usjeva 2021 godine, a najkasnije do 15.10.2021. godine, ugroziti u budućnosti prava prvotuzitelja, odnosno njegovih članova kao registrovanih poljoprivrednika, da kao poljoprivredni proizvođači apliciraju na javni poziv, i da to neminovno utiče na njihovu priliku za sticanje konkurentskog položaja na području Općine Odžak u postupku zakupa državnog zemljišta, te da pravni interes drugotuzitelja za utvrđivanje ništavosti predmetnog Aneksa III proizilazi iz činjenice da Općina Odžak ima upisano pravo posjeda na predmetu zakupa, kao i činjenice da drugotuzitelj na čijem području se nalazi poljoprivredno zemljište u državnom vlasništvu ima obavezu da shodno odredbi člana 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu donese odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, kao i odluku o odabiru najpovoljnije ponude, te da shodno članu 123. istog Zakona uz saglasnost Kantonalnog ministarstva donese programe gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Osnovano se žalbama ukazuje da osporena presuda nije pravilna i na zakonu zasnovana.

Prema odredbi člana 109. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni list R BiH“, broj: 2/92, 13/93, 13/94- u daljem tekstu: ZOO) na ništavost ugovora može se pozvati svako zainteresovano lice, pa slijedom toga u slučaju kada se u parnici postavlja zahtjev za utvrđenje ništavosti ugovora u smislu člana 103. ZOO, takvu tužbu mogu podnijeti ugovarači iz tog ugovora, kao i treća zainteresovana lica, s tim da su pri tome treća lica dužna da dokažu pravni interes za podnošenje tužbe, koji bi im obezbijedio procesnu legitimaciju da postavljaju zahtjev za utvrđenje ništavosti ugovora, odnosno procesnu pretpostavku za dopuštenost meritornog suđenja u određenoj pravnoj stvari, od koje zavisi i njihova aktivna legitimacija, kao materijalno pravno ovlaštenje za podnošenje takve tužbe, na koje ovlaštenje sud pazi po službenoj dužnosti.

Suprotno iznesenom zaključku prvostepenog suda, po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju kod tužitelja ne postoji pravni interes za utvrđivanje ništavosti ugovora, jer se sadržaj zaključenog predmetnog aneksa III ugovora, kao „tuđeg“ materijalno pravnog odnosa na posredan ili neposredan način na njih ne reflektuje, usljed čega pravilno razjašnjenje takvog odnosa nije od neposrednog pravnog interesa i za njih, kako to pogrešno rezonuju prvostepeni sud i tužitelji.

Naime, odredbom člana 108. stav 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Sl. novine F BiH“ broj 52/09) propisano je da odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i odluku o izboru najpovoljnije ponude donosi općina, u saglasnost Kantonalnog ministarstva na čijem području se zemljište nalazi, te je članom 123. stav 1. istog Zakona propisano da u skladu sa strategijom općina donosi Program gospodarenja za zemljište u vlasništvu države za svoje područje uz saglasnost Kantonalnog ministarstva.

Zato, kod navedene zakonske regulative, tj. kada odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države općina na čijem se području to zemljište nalazi, koja i provodi postupak dodjele u zakup tog zemljišta, a imajuću u vidu da je Općina Odžak (nakon što je donijela Program gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države na području Općine Odžak broj 01-01-223/20 od 19.08.2020. godine na koji je nadležno ministarstvo dalo saglasnost aktom broj 08-04-20-128-13/20 od 25.08.2020. godine, i nakon što je zaključkom vlade prvotužene od 25.03.2021. godine pozvana da hitno pripremi i provede proceduru dodjele u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak, a koje je bilo predmet zakupa po osnovu ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta, kao i preostalog slobodnog zemljišta shodno Programu gospodarenja poljoprivrednim zemljištem) početkom aprila 2021. godine donijela Odluku o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak i istu objavila u Sl. glasniku općine Odžak broj 3/21, suprotno rezonovanju prvostepenog suda, samo zaključenje predmetnog aneksa ugovora sa trajanjem najkasnije do 15.10.2021. godine, ne utiče na priliku članova prvotužitelja da kao registrovani poljoprivredni proizvođači steknu konkurentski položaj poljoprivrednika na području općine Odžak u postupku zakupa državnog zemljišta, budući da oni svoj konkurentski položaj na području Općine Odžak u postupku zakupa državnog zemljišta, mogu steći podnošenjem prijave na raspisani javni poziv za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak, a ne podnošenjem predmetne tužbe za utvrđenje ništavosti predmetnog aneksa ugovora, kako to pogrešno rezonuju prvostepeni sud i prvotužitelj.

Istina, donošenje Odluke o raspisivanju javnog poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i Odluke o izboru najpovoljnije ponude od strane općine, u smislu člana 108. stav 1. Zakona o zakupu poljoprivrednog zemljišta, uslovljeno je davanjem saglasnosti nadležnog Kantonalnog ministarstva na čijem se području zemljište nalazi, a koju saglasnost prema podacima spisa nadležno ministarstvo i pored urgencije Općine Odžak nije dalo, međutim to nije od značaja na postojanje pravnog interesa prvotuzitelja za podnošenje tužbe za utvrđenje ništavosti predmetnog aneksa ugovora, već eventualno ta činjenica može imati svoj relevantan značaj u nekom drugom postupku koji se tiče prava prvotuzitelja da se prijavi na raspisani javni poziv za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području Općine Odžak radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti, i s tim u vezi da eventualno ostvari pravo na zakup tog zemljišta radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti.

Ni postojanje pravnog interesa drugotuzitelja za podnošenje predmetne tužbe ne može se opravdati samo time što je drugotuzitelj u katastru nekretnina upisan kao posjednik predmetnog poljoprivrednog zemljišta koje je u vlasništvu države, i što u pogledu tog zemljišta ima obavezu da shodno odredbi člana 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, donese odluku o raspisivanju javnog poziva za njegov zakup, kao i odluku o odabiru najpovoljnije ponude, kako to pogrešno rezonuje prvostepeni sud.

Ovo iz razloga što se radi o poljoprivrednom zemljištu u vlasništvu države, u pogledu kojeg zemljišta samo ispunjenje zakonske obaveze drugotuzitelja da raspiše javni poziv za zakup tog zemljišta i donese odluku o odabiru najpovoljnije ponude, drugotuzitelju u smislu odredbe člana 3. Pravilnika o uslovima i načinu korištenju sredstava ostvarenih od zamjene, zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države („Sl. novine F BiH broj 78/09) donosi samo ekonomski interes (na čemu je drugotuzitelj prema sadržaju njegove tužbe i navodima tokom postupka ustvari i zasnivao svoju procesnu legitimaciju za podnošenje predmetne tužbe, odnosno aktivnu legitimaciju da traži utvrđenje ništavosti predmetnog aneksa ugovora) koji sam po sebi, u smislu člana 109. ZOO, ne može opravdati podnošenje tužbe za utvrđenje.

Stoga, u situaciji kada tužitelji, kao treća lica, nisu dokazali da na njihovoj strani postoji pravni interes za podnošenje tužbe za utvrđenje ništavosti predmetnog aneksa ugovora, a time i postojanje aktivne legitimacije kao materijalno pravnog ovlaštenja za podnošenje takve tužbe, valjalo je uvažavanjem žalbi tuženih, primjenom odredbe člana 229. stav 4. ZPP, prvostepenu presudu preinačiti, te tužitelje u cijelosti odbiti sa tužbenim zahtjevom, kako je to odlučeno u stavu prvom izreke ove presude.

Istovremeno, valjalo je primjenom odredbe člana 235. tačka 3. ZPP, u vezi sa članom 386. stav 1. i članom 397. stav 2. ZPP, preinačiti i odluku o troškovima postupka sadržanu u stavu II izreke prvostepene presude.

Kako su tuženi uspjeli u žalbenom postupku, to tužiteljima koji su u konačnom izgubili parnicu, ne pripadaju dosuđeni troškovi parničnog postupka, nego su oni dužni tuženim naknaditi troškove prvostepenog parničnog postupka, kao i troškove žalbenog postupka, shodno odredbama člana 386. stav 1. i 397. stav 2. ZPP.

Naime, prema opredijeljenom zahtjevu prvotužene na zapisniku sa nastavka glavne rasprave od 04.02.2022. godine, troškovi prvostepenog parničnog postupka prvotužene odnose se na: troškove sastava pisanih odgovora na prijedloge za određivanje mjere osiguranja od 19.04.2021. godine u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Mo i predmetu broj 25 0 P 053434 21 Mo u iznosu od 972,00 KM, za sastav odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 P 053434 21 Ps u iznosu od 996,00 KM, za sastava odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Ps u iznosu od 240,00 KM, troškove zastupanja: na pripremnom ročištu od 20.07.2021. godine, u iznosu od 996,00 KM, na pripremnom ročištu od 30.08.2021. godine, u iznosu od 996,00 KM, na ročištima od 03.09.2021. godine, od 20.10.2021. godine, od 26.11.2021. godine i od 20.12.2021. godine u iznosima od po 1.000,00 KM, te u iznosima od po 500,00 KM na ročištima od 30.12.2021. godine i od 04.02.2022. godine, kao i troškove upotrebe automobila na relaciji Odžak – Orašje – Odžak radi pristupa na sva navedena ročišta u iznosu od po 65,00 KM.

Nadalje, prema opredijeljenom zahtjevu drugotuženog u podnesku predatom u spis prvostepenog suda na nastavku glavne rasprave 04.02.2022. godine, troškovi prvostepenog parničnog postupka drugotuženog odnose se na: troškove sastava odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 P 053434 21 Ps u iznosu od 1.440,00 KM, troškove sastava odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Ps u iznosu od 240,00 KM, troškove sastava odgovora na prijedloge za određivanje mjere osiguranja u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Mo u iznosu od 240,00 KM i predmetu broj 25 0 P 053434 21 Mo u iznosu od 1.440,00 KM, troškove zastupanja u iznosima od po 1.440,00 KM, na ročištu od 20.07.2021. godine, na ročištu od 30.08.2021. godine, ročištu od 03.09.2021. godine, na ročištima od 26.11.2021. godine, od 20.12.2021. godine i od 04.02.2022. godine, zatim na naknadu za utrošeno vrijeme prema članu 26. ADV Tarifi dana 20.07.2021. godine, dana 30.06.2021. godine, dana 03.09.2021. godine, dana 26.11.2021. godine, dana 20.12.2021. godine i dana 04.02.2022. godine, kao i na troškove za upotrebu vlastitog automobila na relaciji Šamac – Orašje –

Šamac radi pristupa na sva navedena ročišta u ukupnom iznosu od 241,50 KM.

Prema vrijednosti spora u ovom predmetu od 55.000,00 KM, shodno članu 12., članu 13. tačka 1. a., b. i c., tačka 5. a. i članu 26. i 33. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Sl. novine F BiH“ br. 22/04 i 24/04, skraćeno: ADV Tarife), troškovi za sastav odgovora na tužbu, za zastupanje na održanom pripremnom ročištu i ročištu za glavnu raspravu iznosili bi po 1.440,00 KM za svaku radnju (480 bodova x 3,00 KM), te bi troškovi za zastupanje na nastavcima ročišta iznosili po 720,00 KM (50 % iznosa od 1.440,00 KM).

Međutim, kako prema članu 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine (Sl. novine F BiH broj 18/15), nagrada advokatima za pruženu pravnu pomoć stranci na sudu u toku jedne rasprave ili jedne poduzete radnje ne može prelaziti jednomjesečni prosječni lični dohodak u Federaciji BiH, a imajući u vidu da se shodno članu 395. ZPP odredbe o troškovima primjenjuju i na stranke koje zastupa Javno pravobranilaštvo i da u tom slučaju troškovi postupka obuhvataju i iznos koji bi se stranci priznao na ime nagrade advokatu, te da shodno članu 2. stav 1. ZPP u parničnom postupku sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u parnici, to prvotuženoj i drugotuženom, s obzirom na konačan uspjeh u sporu, pripadaju slijedeći troškovi prvostepenog parničnog postupka:

-prvotuženoj: za sastav odgovora na prijedloge za određivanje mjere osiguranja od 19.04.2021. godine u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Mo i predmetu broj 25 0 P 053434 21 Mo u iznosu od 972,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za april 2021. godine iznosila je 990,00 KM), za sastav odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 P 053434 21 Ps u iznosu od 982,00 KM (koliko je iznosila prosječna neto plaća u F BiH za maj 2021. godine), za sastava odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Ps u iznosu od 240,00 KM, za zastupanje: na pripremnom ročištu od 20.07.2021. godine u iznosu od 995,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za juli 2021. godine iznosila je 995,00 KM), na nastavku pripremnog ročišta od 30.08.2021. godine u iznosu od 500,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za avgust 2021. godine koja iznosila je 1.000,00 KM), na nastavku pripremnog ročišta od 03.09.2021. godine u iznosu od 499,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za septembar 2021. godine koja je iznosila 998,00 KM), na glavnoj raspravi od 26.11.2021. godine u iznosu od 1.000,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za novembar 2021. godine iznosila je 1.022,00 KM), na nastavku glavne rasprave od 20.12.2021. godine iznosu od 523,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za decembar 2021. godine koja je iznosila 1.046,00 KM) i na nastavku glavne rasprave od 04.02.2022. godine u iznosu od 500,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za februar 2022. godine koja je iznosila 1.096,00 KM), što ukupno iznosi 6.211,00 KM;

-drugotuženom: za sastav odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 P 053434 21 Ps u iznosu od 999,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za juni 2021. godine iznosila je 999,00 KM), za sastav odgovora na tužbu u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Ps u iznosu od 240,00 KM, za sastav odgovora na prijedloge za određivanje mjere osiguranja u predmetu broj 25 0 Ps 053415 21 Mo u iznosu od 240,00 KM i u predmetu broj 25 0 P 053434 21 Mo u iznosu od 990,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za april 2021. godine iznosila je 990,00 KM), za zastupanje: na pripremnom ročištu od 20.07.2021. godine u iznosu od 995,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za juli 2021. godine iznosila je 995,00 KM), na nastavku pripremnog ročišta od 03.09.2021. godine u iznosu od 499,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za septembar 2021. godine koja je iznosila 998,00 KM), na glavnoj raspravi od 26.11.2021. godine u iznosu od 1.022,00 KM (prosječna neto plaća u F BiH za novembar 2021. godine iznosila je 1.022,00 KM), na nastavku glavne rasprave od 20.12.2021. godine u iznosu od 523,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za decembar 2021. godine koja je iznosila 1.046,00 KM) i na nastavku glavne rasprave od 04.02.2022. godine u iznosu od 548,00 KM (50% prosječne neto plaće u F BiH za februar 2022. godine koja je iznosila 1.096,00 KM), što ukupno iznosi 6.056,00 KM.

Osim navedenih troškova prvostepenog parničnog postupka tuženi su potraživali i troškove žalbenog postupka i to: prvotužena za sastav žalbe u iznosu od 1.000,06 KM, a drugotuženi za sastav žalbe i taksu na žalbu u iznosu od 1.800,00 KM, međutim, shodno članu 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa članom 2. stav 1. ZPP, prvotuženoj na ime sastava žalbe pripada iznos od 1.000,06 KM (prosječna neto plaća u F BiH za april 2022. godine iznosila je 1.080,00 KM), a drugotuženom na ime sastava žalbe pripada iznos od 1.080,00 KM, dok mu ne pripada potraživana taksa na žalbu koja prema podacima spisa od drugotuženog nije ni potraživana, a niti je plaćena.

Pri odlučivanju o troškovima prvostepenog postupka tuženih, ovaj sud je imao u vidu da je glavna rasprava koja je bila zakazana za dan 20.10.2021. godine, rješenjem prvostepenog suda od 19.10.2021. godine odgođena za dan 26.11.2021. godine, te da je rješenjem prvostepenog suda od 31.12.2021. godine ročište za nastavak glavne rasprave koja je bila zakazana za 30.12.2021. godine odgođeno za dan 04.02.2022. godine, kao i da prema podacima spisa pripremno ročište u predmetnoj pravnoj stvari nije ni bilo zakazano za dan 30.06.2021. godine, radi čega prvotuženoj ne pripadaju potraživani troškovi za zastupanje na raspravama koje su bile zakazane za 20.10.2021. godine i 30.12.2021. godine, a niti drugotuženoj pripadaju potraživani troškovi za zastupanje na ročištu 30.06.2021. godine.

Također, nije bilo mjesta da se prvotuženoj dosude potraživani troškovi upotrebe automobila na relaciji Odžak – Orašje – Odžak za pristup na održanih šest ročišta pred prvostepenim sudom u iznosu od po 65,00 KM, jer prvotužena prilikom podnošenja zahtjeva za isplatu ovih troškova nije navela cijenu benzina koja je plaćena u vrijeme preduzetih radnji zastupanja na navedenih šest ročišta (što je bilo potrebno budući, da se zbog slobodnog formiranja cijena goriva, ne radi o opće poznatim podacima, tim prije kada se ima u vidu da cijene goriva variraju u posljednje dvije godine) kao jednog od parametara za obračun naknade troškova upotrebe automobila u smislu člana 31. stav 3. ADV Tarife, a koja cijena ne proizilazi ni iz putnih naloga koje je prvotužena dostavila na nastavku glavne rasprave od 04.02.2022. godine, radi čega je primjenom pravila o teretu dokazivanja iz člana 126. ZPP prvotužena odbijena sa zahtjevom za naknadu troškova za upotrebu vlastitog automobila na relaciji Odžak – Orašje – Odžak.

Isto tako, drugotuženom ne pripadaju traženi troškovi na ime naknade po utrošenom satu za odsustvo iz kancelarije njegovog punomoćnika za vrijeme putovanja i troškovi prevoza njegovog punomoćnika vlastitim automobilom na relaciji Šamac – Orašje - Šamac radi dolaska na šest ročišta.

Naime, to što je odredbom člana 26. stav 1. tačka 5. ADV Tarife propisano pravo advokata da obračuna naknadu po utrošenom vremenu i za odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanja, kao i što je odredbom člana 31. ADV Tarife propisano da za upotrebu vlastitog automobila advokatu pripada naknada od 35% važeće cijene benzina za svaki pređeni kilometar, samo po sebi ne može opravdati zahtjev drugotuženog za naknadu potraživanih troškova na ime naknade po utrošenom satu za odsustvo iz kancelarije njegovog punomoćnika za vrijeme putovanja i troškova prevoza njegovog punomoćnika vlastitim automobilom, jer ova propisana naknada za advokata ima svoj relevantan značaj prevashodno za ugovorni odnos između advokata i stranke koja mu je dala punomoć za zastupanje, te kao takva ne znači i da stranci koja izabere advokata čije sjedište se nalazi van sjedišta suda pred kojim se vodi postupak, pripada pravo da od suprotne stranke potražuje i ovu naknadu za advokata, jer se pitanje prava na naknadu i ovih troškova ima razmatrati sa aspekta regulative odredbe člana 387. stav 1. ZPP kojom je propisano da će sud pri odlučivanju koji će se troškovi nadoknaditi stranci uzeti u obzir samo one troškove koji su bili potrebni radi vođenja parnice ocjenjujući brižljivo sve okolnosti. Slijedom toga, a imajući pri tome u vidu i zauzeto pravno shvatanje u Panelu za ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti iz 2014. godine prema kojem stranka koja je izgubila u parničnom postupku u načelu ne bi trebala snositi nikakve dodatne troškove samo zato što je stranka koja je uspjela u postupku izabrala advokata čija je kancelarija van sjedišta suda, osim ako sud

izuzetno takve troškove smatra neophodnim, ovaj sud nalazi da u konkretnom slučaju troškovi zastupanja drugotuženog po advokatu čije je sjedište izvan područja suda pred kojim se vodio ovaj postupak ne trebaju biti veći od troškova koje bi on imao da je bio zastupan od strane advokata sa područja nadležnog suda, jer slobodan izbor advokata na područja cijele Bosne i Hercegovine predstavlja lični izbor stranke koji istovremeno ne podrazumijeva i obavezno obračunavanje troškova u većem iznosu ukoliko advokat dolazi van područja sjedišta suda pred kojim se vodi parnični postupak, pa se stoga, a obzirom na samu prirodu predmetnog spora, te kod odsustva okolnosti koje bi ukazivale na nemogućnost drugotuženog da kao punomoćnika angažuje advokata u sjedištu prvostepenog suda, ti dodatni troškovi drugotuženog ne mogu se smatrati potrebnim troškovima koje ima u vidu odredba člana 387. stav 1. ZPP.

Slijedom naprijed navedenog, tužitelji su, shodno članu 386. stav 1., 393. stav 1. i 397. stav 2. ZPP. u vezi sa članom 12., 13. tačka 1. a., b. i c., tačka 5. a., 26. i 33. ADV Tarife i članom 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine, obavezani da tuženim na jednake dijelove naknade troškove postupka, tj. da prvotuženoj na ime troškova prvostepenog parničnog postupka isplate iznos od po 3.105,50 KM, te da joj na ime troškova žalbenog postupka isplate iznos od po 500,03 KM, a da drugotuženom na ime troškova prvostepenog parničnog postupka isplate iznos od po 3.028,00 KM, te da mu na ime troškova žalbenog postupka isplate iznos od po 540,00 KM, dok su tuženi odbijeni sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova prvostepenog parničnog postupka, a drugotuženi i sa preostalim zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka, kako je to navedeno u stavu prvom izreke ove presude, koja u tom dijelu ima karakter rješenja.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Aida Škripić, s.r.